

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ПРОТИЕПІЛЕПТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ

Сімонян Л.С.

Національний фармацевтичний університет, Україна

economica@nuph.edu.ua

На сьогодні епілепсія та епілептичні синдроми у дітей є однією з найактуальніших проблем у неврології. Захворюваність на епілепсію становить від 41 до 83 випадків на 100 тис. дитячого населення, при цьому максимальна кількість хворих спостерігається серед дітей першого року життя – від 199 до 233 випадків на 100 тис. В останні роки в Україні спостерігається зростання показника поширеності хвороб нервової системи у дітей віком до 17 років. Епілепсія посідає третє місце за поширеністю серед хвороб нервової системи в Україні. Тому соціальні аспекти фармакотерапії хворих на епілепсію і питання якості життя даної групи хворих в останні роки стають найбільш важливими в сучасній медицині.

Метою дослідження стало проведення маркетингового аналізу ринку препаратів, які застосовуються у фармакотерапії хворих на епілепсію.

В даному дослідженні були використані ретроспективні, логічні і системно-аналітичні методи аналізу.

Згідно до анатомо-терапевтичної та хімічної класифікаційної системи АТС (Anatomical Therapeutic Chemical) ЛЗ, що використовуються у терапії епілепсії відносяться групи N03A – засоби, що застосовуються при епілепсії. За даними Державного експертного центру МОЗ України станом на січень 2016 р. з групи N03AA було зареєстровано 2 лікарських засоби (ЛЗ) за міжнародно-непатентованими назвами (МНН) або 7 торговельних назв препаратів, з групи N03AB – 1 назва за МНН або 3 торговельних назви, з групи N03AF – 3 МНН або 35 торговельних назв, N03AE - 1 за МНН (3 то-

рговельних назви), N03AG – 3 за МНН (33), а з групи N03AX - 8 за МНН (192 торговельних назви, з урахування форм випуску).

Було встановлено, що дані протиепілептичні препарати були зареєстровані 35 фірмами-виробниками, серед них вітчизняні препарати представлені 10-ма фармацевтичними компаніями. Серед вітчизняних виробників найбільшу кількість препаратів мають такі фармацевтичні компанії, як: ТОВ «Фарма Старт» – 22 препарати (або 10,84% від загальної кількості зареєстрованих препаратів), компанія ОАО «ІнтерХім СП» – 12 препаратів (5,91%) та ФК «Здоров'я» – 10 препаратів (4,93%).

Препарати протиепілептичної дії іноземного виробництва представлені 25-ма фармацевтичними фірмами. Серед них лідерами є компанії «G.L. Pharma», Австрія та «Teva», Ізраїль по 19 препаратів (або по 9,36% від загальної кількості зареєстрованих препаратів), «Pharmascience», Канада - 12 препаратів (5,91%), «SUN», Індія – 11 препаратів (5,42%), «GlaxoSmith Kline», Великобританія – 10 препаратів (4,93%). Співвідношення іноземних та вітчизняних виробників протиепілептичних ЛЗ, які зареєстровані на українському фармацевтичному ринку, складають 71% до 29% відповідно.

За результатами аналізу структури пропозицій за фірмами-виробниками і даними реєстрації препаратів можна зазначити, що на фармацевтичному ринку препаратів, які досліджуються, спостерігається домінування ЛЗ іноземного виробництва. Залежність вітчизняного фармацевтичного ринку протиепілептичних засобів від препаратів іноземного виробництва дуже суттєво впливає на доступність даної категорії ЛЗ та є негативною тенденцією й потребує впровадження дієвих механізмів імпортозаміщення. В умовах обмеженості ресурсів охорони здоров'я та зростання потреби населення у наданні якісної фармацевтичної допомоги цінові характеристики препаратів мають важливе соціально-економічне значення.

Нами був проведений аналіз індексів росту цін на протиепілептичні ЛЗ за вітчизняного та іноземного виробництва за 2010-2015 рр. Справедливо зазначити, що за досліджуваний період для усіх ЛЗ зазначеної групи спостерігалось значне збільшення середніх оптово-відпускних цін. Показниками середніх оптово-відпускних цін на ЛЗ даної групи іноземного виробництва збільшились на 75% у 2015 р. по відношенню до 2014 р., відповідно на вітчизняні препарати на 63%.

Загальну тенденцію до збільшення цін можна пояснити домінуванням на вітчизняному фармацевтичному ринку імпортих ліків, вартість яких залежить від коливання курсу валют та специфіки вітчизняного виробництва ЛЗ, яке базується на використанні імпортих субстанцій.

Таким чином, виходячи з результатів проведених досліджень, можна стверджувати, що в умовах фінансово-економічної кризи та низькій платоспроможності населення, зростає потреба у підвищенні конкурентоспроможності вітчизняного виробництва за препаратами протиепілептичної дії шляхом впровадження програм імпортозаміщення, що в свою чергу сприятиме зростанню доступності препаратів даного сегменту ринку.

Перелік використаних джерел:

1. Карлов В.А. Эпилепсия у детей и взрослых женщин и мужчин: Руководство для врачей. – М.: ОАО «Издательство «Медицина», 2010. – 720 с.
2. Литовченко Т.А. Эпилепсия: терминология, эпидемиология, классификация, этиология, патогенез // НейроNEWS. Неврология и нейропсихиатрия. – 2010. – № 2.
3. Perucca E. Epilepsy in the new millenium: drug development // *Epilepsia*. – 2012. – Vol. 43, suppl. 8. – P. 3.